

Briselē, 2020. gada 25. jūnijā
REV1 – aizstāj
2018. gada 23. janvāra paziņojumu

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI PAR KOPIENAS AUGU ŠKIRŅU AIZSARDZĪBU

Kopš 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešo valsti¹. Izstāšanās līgumā² ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī³. Līdz minētajam datumam Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojamas ES tiesības⁴.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risinās sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību, jo īpaši paredzot brīvās tirdzniecības zonas izveidi. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās šāds nolīgums būs noslēgts un stāsies spēkā. Katrā ziņā attiecības, ko šāds nolīgums radītu, tirgus piekļuves nosacījumu ziņā ļoti atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū⁵, ES muitas savienībā un PVN un akcīzes nodokļa zonā.

Turklāt pēc pārejas perioda beigām attiecībā uz ES tiesību aktu īstenošanu un piemērošanu ES dalībvalstīs Apvienotā Karaliste būs trešā valsts.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām un jo īpaši ekonomikas dalībniekiem tiek atgādināts par juridisko situāciju pēc pārejas perioda beigām (sk. tālāk A daļu). Šajā paziņojumā ir arī izskaidroti daži attiecīgie izstāšanās līguma atdalīšanās noteikumi (sk. tālāk B daļu).

¹ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

² Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (izstāšanās līgums).

³ Pirms 2020. gada 1. jūlija pārejas periodu var vienu reizi pagarināt par laiku, kas nepārsniedz 1 vai 2 gadus (izstāšanās līguma 132. panta 1. punkts). Apvienotās Karalistes valdība līdz šim ir izslēgusi iespēju pieprasīt šādu pagarinājumu.

⁴ Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

⁵ Konkrētāk, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzīšana, izcelsmes valsts princips un saskaņošana. Turklāt brīvās tirdzniecības nolīgums neatceļ nedz muitas formalitātes un kontroles (tostarp attiecībā uz preču un to izejvielu izcelsmi), nedz arī importa un eksporta aizliegumus un ierobežojumus.

Ieteikums ieinteresētajām personām

Lai novērstu šajā paziņojumā izklāstītās sekas, ieinteresētajām personām jo īpaši iesaka rīkoties šādi.

Audzētājiem, kuru pastāvīgā dzīvesvieta (domicils) vai mītnes vieta atrodas Apvienotajā Karalistē, ir laikus jānozīmē likumīgais pārstāvis, kura pastāvīgā dzīvesvieta (domicils) vai mītnes vieta, vai reģistrācijas vieta atrodas ES teritorijā, lai, izskatot lietu Kopienas Augu šķirņu birojā, tie varētu būt procesā iesaistītas puses.

Nemiet vērā tālāk minēto:

Šis paziņojums neattiecas uz šādiem ES noteikumiem:

- citas intelektuālā īpašuma tiesības, piemēram, preču zīmes;
- intelektuālā īpašuma tiesību (tostarp augu šķirņu aizsardzības tiesību) izsmelšana;
- augu reproduktīvais materiāls;
- augu veselība;
- ģenētiski modificēti organismi.

Par šiem aspektiem tiek gatavoti vai jau ir publicēti citi paziņojumi⁶.

A. JURIDISKĀ SITUĀCIJA PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM

Pēc pārejas perioda beigām ES noteikumi augu šķirņu aizsardzības jomā, jo īpaši Regula (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību⁷, Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši. Tam ir konkrēti šādas sekas.

1. TIESĪBAS UZ KOPIENAS AUGU ŠĶIRŅU AIZSARDZĪBU, KAS PIEŠĶIRTAS PIRMS PĀREJAS PERIODA BEIGĀM

Visas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2100/94 piešķirtās tiesības uz Kopienas augu šķirņu aizsardzību joprojām būs spēkā Savienības teritorijā neatkarīgi no selekcionāra izcelsmes vietas vai pārbaudes biroju atrašanās vietas.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_en

⁷ Padomes Regula (EK) Nr. 2100/94 (1994. gada 27. jūlijs) par Kopienas augu šķirņu aizsardzību (OV L 227, 1.9.1994., 1. lpp.).

2. APVIENOTĀS KARALISTES PĀRBAUDES BIROJU SAGATAVOTIE *DUS* (ATŠĶIRĪGUMS, VIENDABĪGUMS UN STABILITĀTE) ZIŅOJUMI

DUS (atšķirīgums, viendabīgums un stabilitāte) ziņojumus, ko Apvienotās Karalistes pārbaudes biroji sagatavojuši kopš Apvienotās Karalistes izstāšanās, t. i., jau pārejas periodā⁸, Kopienas Augu šķirņu birojs nevar izmantot par pamatu Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību piešķiršanai.

3. IZSKATĪŠANA BIROJĀ

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2100/94 82. pantu, ja personu pastāvīgā dzīvesvieta vai mītnes vieta, vai reģistrācijas vieta neatrodas ES teritorijā, tad, izskatot lietu Birojā, tās var būt procesā iesaistītas puses tikai tad, ja ir nozīmējušas likumīgo pārstāvi, kura pastāvīgā dzīvesvieta vai mītnes vieta, vai reģistrācijas vieta atrodas ES teritorijā.

Visiem tiem ieinteresētajiem selekcionāriem, kuru pastāvīgā dzīvesvieta vai reģistrācijas vieta pašlaik ir Apvienotajā Karalistē, jāapsver iespēja laikus iecelt likumīgo pārstāvi, lai izpildītu minētā panta noteikumus pēc pārejas perioda beigām.

B. ATTIECĪGIE IZSTĀŠANĀS LĪGUMA ATDALĪŠANĀS NOTEIKUMI

1. PIEŠĶIRTO TIESĪBU AIZSARDZĪBAS TURPINĀŠANA APVIENOTAJĀ KARALISTĒ

Izstāšanās līguma 54. panta 1. punkta a) apakšpunkts nosaka, ka Kopienas augu šķirņu aizsardzība Apvienotajā Karalistē turpināsies.

Pēc pārejas perioda beigām Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieks, kuram šīs tiesības saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2100/94 piešķirtas pirms pārejas perioda beigām, bez pārskatīšanas kļūst par salīdzināmu reģistrētu un īstenojamu augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieku Apvienotajā Karalistē saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem attiecībā uz šo pašu augu šķirni, proti:

- šādu augu šķirņu aizsardzības tiesību aizsardzības periods saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem ir vismaz vienāds ar atlikušo aizsardzības periodu, kāds attiecīgajām augu šķirņu aizsardzības tiesībām ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;
- šādu augu šķirņu aizsardzības tiesību iesniegšanas datums vai prioritātes datums saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem ir tāds kā attiecīgajām Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesībām⁹.

Tomēr saskaņā ar izstāšanās līguma 54. panta 3. punktu, ja Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesības tiek izziņotas par spēkā neesošām vai tiek atceltas tādas administratīvas vai tiesas procedūras rezultātā, kura pārejas perioda pēdējā dienā vēl turpinājusies, attiecīgās tiesības arī Apvienotajā Karalistē attiecīgi izziņo par spēkā

⁸ Izstāšanās līguma 128. panta 6. punkts un VII pielikums.

⁹ Izstāšanās līguma 54. panta 6. punkts.

neesošām vai atceļ. Izziņošanas, atsaukšanas vai atcelšanas spēkā stāšanās datums Apvienotajā Karalistē ir tāds pats kā Savienībā.

Izstāšanās līguma 55. pants nosaka tā 54. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto augu šķirņu aizsardzības tiesību piešķiršanas procedūru:

- Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību piešķiršanu bez maksas veic attiecīgā iestāde Apvienotajā Karalistē¹⁰, izmantojot datus, kas pieejami Kopienas Augu šķirņu biroja reģistros;
- attiecīgo Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašniekiem neprasa iesniegt pieteikumu vai veikt kādu īpašu administratīvu procedūru Apvienotajā Karalistē;
- izrietošo augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašniekiem trīs gadu laikposmā pēc pārejas perioda beigām netiek izvirzīta prasība, lai tiem būtu korespondences adrese Apvienotajā Karalistē.

Izrietošo augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašniekiem nav liegts nodot savas tiesības Apvienotajā Karalistē saskaņā ar attiecīgo procedūru, kas noteikta Apvienotās Karalistes tiesību normās¹¹.

2. PRIORITĀTES TIESĪBAS ATTIECĪBĀ UZ IZSKATĪŠANĀ ESOŠIEM PIETEIKUMIEM UZ KOPIENAS AUGU ŠĶIRŅU AIZSARDZĪBAS TIESĪBĀM

Izstāšanās līguma 59. panta 2. punkts paredz, ka ja persona līdz pārejas perioda beigām saskaņā ar Savienības tiesībām ir iesniegusi pieteikumu par Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesībām, minētajai personai attiecībā uz pieteikuma iesniegšanu Apvienotajā Karalistē par tām pašām augu šķirņu aizsardzības tiesībām ir *ad hoc* prioritātes tiesības Apvienotajā Karalistē 6 mēnešus no pārejas perioda beigām.

Prioritātes tiesību rezultātā uzskata, ka, nosakot atšķirīgumu, jaunumu un tiesības uz augu šķirņu aizsardzību, Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību pieteikuma prioritātes datums ir datums, kurā augu šķirņu aizsardzības tiesību pieteikums iesniegts Apvienotajā Karalistē.

3. TĀDAS TIESVEDĪBAS JURISDIKCIJA, KAS SĀKTA PIRMS PĀREJAS PERIODA BEIGĀM

Izstāšanās līguma 67. panta 1. punkta b) apakšpunkts nosaka, ka pēc pārejas perioda beigām Apvienotajā Karalistē, kā arī dalībvalstīs situācijās, kurās ir iesaistīta Apvienotā Karaliste, piemēro Regulas (EK) Nr. 2100/94¹² noteikumus par jurisdikciju attiecībā uz:

- tiesvedību, kas sākta pirms pārejas perioda beigām, un

¹⁰ Neskarot maksu par uzturēšanu spēkā, kas var būt piemērojama attiecīgo augu šķirņu aizsardzības tiesību atjaunošanas brīdī (izstāšanās līguma 55. panta 4. punkts).

¹¹ Izstāšanās līguma 55. panta 4. punkts.

¹² Sk. Regulas (EK) Nr. 2100/94 101. un 102. pantu par tādas tiesvedības jurisdikciju, kas saistīta ar minētās regulas 94. līdz 100. pantā minētajām civilprasībām.

- tiesvedību vai prasībām, kas ir saistītas ar šādu tiesvedību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1215/2012¹³ 29., 30. un 31. pantu (par *lis pendens*).

Vispārīga informācija par augu šķirņu aizsardzības tiesībām atrodama Komisijas tīmekļa vietnē par ES noteikumiem par augiem (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_property_rights_en). Šīs lapas vajadzības gadījumā tiks atjauninātas ar papildu informāciju.

EIROPAS KOMISIJA
Kopienas Augu šķirņu birojs
Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.).